

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO Ở KHOA GIÁO DỤC TIỂU HỌC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM - ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

○ TS. NGÔ GIA VÕ*

Ngày 28/03/1997, Khoa Giáo dục tiểu học (GDTH) của Trường Đại học sư phạm (ĐHSP) - Đại học Thái Nguyên được thành lập theo Quyết định số 48/QĐ/TCCB do Giám đốc Đại học Thái Nguyên kí, với chức năng: «Đào tạo (ĐT) giáo viên tiểu học có trình độ đại học theo hình thức dài hạn tập trung và nghiên cứu khoa học nhằm phục vụ tốt hơn cho công tác ĐT, cho sự phát triển kinh tế - xã hội của khu vực và đất nước» (1). Khoa GDTH ra đời không chỉ lấp đầy tầng bậc ĐT giáo viên từ sư phạm mầm non đến tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, thạc sĩ, tiến sĩ mà còn tạo ra sự liên thông, liên kết và hỗ trợ đầy hiệu quả giữa các khoa trong Trường. Quá trình hoàn thiện của mô hình ĐT đã thúc đẩy hoạt động dạy học và nghiên cứu khoa học (NCKH) của đội ngũ giảng viên (GV), giúp công tác ĐT gắn bó chặt chẽ hơn với các địa phương ở khu vực miền núi và trung du phía Bắc; ngày càng đáp ứng tốt mục tiêu ĐT theo nhu cầu xã hội của hệ thống giáo dục đại học quốc dân.

1. Đội ngũ GV - khâu đột phá trong việc nâng cao chất lượng ĐT

Bên cạnh đội ngũ GV trong biên chế, Khoa luôn liên kết chặt chẽ và đồng bộ với GV các khoa khác trong Trường, với những nhà giáo, nhà khoa học ở các cơ sở ĐT khác. GV của Khoa có trình độ chuyên môn cao, lòng yêu nghề, nắm vững đặc điểm GDTH, gắn bó lâu dài và hết lòng vì sự nghiệp ĐT.

Những ngày đầu thành lập (1997), Khoa chỉ có 5 GV được điều chuyển từ các khoa khác tới. Qua quá trình phát triển, đến năm 2011, Khoa có 25 GV. Đầu năm 2012, một số GV Âm nhạc và Mỹ thuật được tách ra thành lập bộ môn riêng (chuẩn bị cho việc thành lập Khoa sư phạm Nhạc Họa), cùng với 2 tiến sĩ được trường điều sang Khoa Toán và Khoa Hóa. Đến năm 2012, số GV của Khoa hiện có 14 người, gồm: 1 PGS. TS, 5 tiến sĩ (43%),

8 thạc sĩ (57%, trong đó, có 6 người đang học nghiên cứu sinh). Tiến tới năm 2015, GV có trình độ tiến sĩ trong Khoa sẽ đạt trên 90%, vượt chuẩn quy định đến năm 2020 của Bộ GD-ĐT.

Những học phần GV trong Khoa không đảm nhận được, Khoa kết hợp với Phòng ĐT của Trường, các khoa khác, giao cho những GV có trình độ cao với những yêu cầu cụ thể, định hướng riêng để phù hợp với ngành GDTH. Hệ thống ĐT theo tín chỉ hiện nay đã gắn kết các Khoa trong Trường theo mô hình vừa liên thông ngang vừa liên thông dọc, tạo ra quy trình ĐT khép kín và khoa học, phát huy tối đa năng lực của đội ngũ GV.

Mặc dù số lượng GV không nhiều, Khoa GDTH vẫn đảm bảo quy trình ĐT cho gần 800 sinh viên (SV) hệ chính quy tập trung và hơn 2.000 SV hệ vừa làm vừa học. Thực tế này cho thấy, đội ngũ GV cơ hữu ở một ngành ĐT không cần nhiều nhưng cần tinh lọc; có năng lực chuyên môn tốt; vừa hoạt động độc lập, vừa có khả năng liên kết... Đặc biệt, khâu quản lí, sử dụng đội ngũ GV cơ hữu, GV liên kết và thỉnh giảng phải khoa học, hợp lí và đồng bộ, phát huy được thế mạnh của mỗi GV theo định hướng ngành ĐT. Việc phối kết hợp giữa Khoa và Phòng ĐT và các Khoa khác phải chặt chẽ, nhịp nhàng, tránh những thiếu hụt hay quá tải về đội ngũ, không để xảy ra những trường hợp mất giờ, thiếu giờ... làm ảnh hưởng đến chất lượng học tập của SV. Mặt khác, phải có tầm nhìn chiến lược, dự báo và đón trước những thay đổi, biến động của xã hội để chủ động rút kinh nghiệm và chỉnh sửa, đáp ứng được nhu cầu ĐT giáo viên tiểu học của xã hội.

2. Nghiên cứu khoa học

Số lượng bài báo, đề tài NCKH các cấp của Khoa GDTH ngày càng nhiều. 15 năm qua, Khoa đã có trên 40 bài báo đăng trong nước và 3 bài

* Khoa Giáo dục tiểu học - Trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên

báo đăng ở tạp chí nước ngoài; 39 đề tài NCKH các cấp được nghiệm thu; 120 đề tài NCKH của SV đã hoàn thành...; nhiều SV đạt giải cao về NCKH cấp Trường và Bộ. Tất cả các GV đều có đề cương bài giảng và giáo trình, nhiều GV đã công bố những chuyên luận khoa học có chất lượng cao...

Khoa đang gấp rút hoàn chỉnh đề án mở mã ngành ĐT thạc sĩ GDTH vào cuối năm 2012, để tháng 4/2013 có thể tuyển sinh sau đại học khóa I. Đây là nguồn ĐT lớn và cấp thiết ở các tỉnh miền núi và trung du phía bắc, nhằm củng cố cho các cơ sở GD-ĐT, các trường CDSPT nguồn nhân lực chất lượng cao, góp phần phát triển sự nghiệp giáo dục vùng.

3. Nội dung chương trình ĐT.

Xây dựng chương trình ĐT khoa học, hợp lí và thiết thực là khâu quan trọng trong việc nâng cao chất lượng ĐT. Dựa trên chương trình khung của Bộ GD-ĐT (2), tham khảo chương trình ĐT cử nhân sư phạm GDTH của nhiều trường đại học trong nước, Khoa đã xây dựng nhiều bộ chương trình ĐT cả hệ chính quy và hệ vừa làm vừa học, như: *Cử nhân sư phạm GDTH, Cử nhân sư phạm GDTH - Tiếng Anh, Chương trình liên thông từ trung học sư phạm, CDSPT lên đại học...* Việc xây dựng chương trình có tính đến yếu tố vùng miền, đặc điểm riêng của trường ĐHSP miền núi và trung du phía Bắc, đưa vào chương trình những nội dung mới, học phần đặc thù, như: *DH lớp ghép và GD hòa nhập trẻ khuyết tật, phương pháp dạy học tiếng Việt cho học sinh dân tộc thiểu số, phương pháp tổ chức các hoạt động tập thể ở trường tiểu học miền núi...*

Trước sự phát triển mạnh mẽ của khoa học - công nghệ và xu hướng hội nhập toàn cầu, nội dung chương trình ĐT phải luôn là «*hệ thống mở*», có sự thay đổi, chỉnh sửa hàng năm để tránh lạc hậu, xa rời thực tế đời sống. Vì vậy, đầu năm 2012, Hiệu trưởng Trường ĐHSP - Đại học Thái Nguyên đã quyết định thành lập *Hội đồng Khoa học ngành* ở tất cả các Khoa (3). Thành viên Hội đồng Khoa học ngành là những GV có trình độ cao, hiểu biết sâu sắc thực tế ngành ĐT, tâm huyết với nghề... có nhiệm vụ rà soát đánh giá đội ngũ GV, nội dung chương trình, hệ thống giáo trình, đề cương bài giảng... để tham mưu cho nhà trường những vấn đề liên quan trực tiếp tới ngành ĐT. Đây là quyết định đúng đắn, có tầm nhìn xa, góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng ĐT.

4. Phương hướng ĐT

Trên cơ sở những thành tựu đã đạt được, trong năm 2013, Khoa GDTH sẽ rà soát toàn diện để thay đổi, chỉnh sửa nội dung chương trình ĐT theo mục tiêu đáp ứng nhu cầu xã hội. Trong đó, *ĐT nghề cho SV* được quan tâm đặc biệt. Đưa thêm những học phần mới mang tính nghiệp vụ sư phạm; tổ chức các cuộc thi viết chữ đẹp, thi giảng; liên kết chặt chẽ với các trường phổ thông, đưa SV ra thực tế trường tiểu học ngay từ năm thứ hai...; tăng thời lượng tập giảng và rèn luyện nghiệp vụ sư phạm từ năm thứ 3. SV sau khi tốt nghiệp, ngoài công tác dạy học, chủ nhiệm lớp, công tác Đội... còn nắm vững các công tác khác ở trường tiểu học, như: tổ chức cho HS bán trú; công tác liên kết, kết nghĩa giữa các trường tiểu học với các cơ quan đơn vị; công tác ngoại khóa, tham quan; tổng kết năm học, tuyển sinh lớp 1, khai giảng, lập kế hoạch giáo dục; công tác vệ sinh an toàn thực phẩm, y tế học đường, đảm bảo an ninh, phòng cháy chữa cháy, trật tự an toàn giao thông...

Để thực hiện được mục tiêu ĐT nêu trên, Khoa Giáo dục tiểu học cần kiên trì tiến hành từng bước, từng khâu theo một lộ trình khoa học. Đặc biệt, phải có sự phối hợp đồng bộ giữa các đơn vị trong Trường, cải tiến và đổi mới quy chế ĐT, cách thức đánh giá, quan điểm giáo dục, chính sách đãi ngộ...

Sau 15 năm xây dựng và phát triển, *Khoa GDTH - Trường ĐHSP - Đại học Thái Nguyên* ngày càng nâng cao chất lượng ĐT, trở thành địa chỉ ĐT tin cậy của nhân dân khu vực miền núi và trung du phía Bắc. □

(1) Quyết định thành lập Khoa Giáo dục tiểu học - Trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên của Giám đốc Đại học Thái Nguyên năm 1997.

(2) Chương trình khung ngành Cử nhân sư phạm Giáo dục tiểu học của Bộ GD-ĐT năm 2005.

(3) Quyết định thành lập Hội đồng khoa học ngành Giáo dục tiểu học của Hiệu trưởng Trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên năm 2012.

SUMMARY

The article introduces the achievement of 10 years of development of the Faculty of Primary education, Pedagogic College, Thai Nguyen University, with emphasis on the lecturing force, scientific research and creation of scientific and suitable training curriculum, contributing to enhancement of training quality of the Faculty during the past time.